

OBRAZLOŽENJE

Nacrt prijedloga zakona o tretmanu i smještaju osoba po punom izvršenju kazne zatvora

Ovim zakonskim prijedlogom uređuju se tretman i smještaj osoba koje su u potpunosti izdržale kaznu dugotrajnog zatvora te kaznu zatvora ili kaznu maloljetničkog zatvora u trajanju od najmanje deset godina za kazneno djelo protiv života, tijela, osobnih sloboda ili spolnog integriteta druge osobe, ako sud utvrdi da kod te osobe prevladavaju nasilna obilježja ličnosti zbog kojih je vrlo vjerojatno da će ponovno počiniti kazneno djelo kojim se ugrožava život, tijelo ili osobne slobode i spolni integritet druge osobe.

Za potrebe tretmana i smještaja tih osoba osniva se posebna ustanova. Na taj način smještaj je fizički i sadržajno odvojen od zatvorskoga sustava, s osiguranim individualnim terapijskim tretmanom i stručnim timom koji će ga provoditi.

Trajanje tretmana i smještaja vezano je uz postojanje opasnosti, i uz obvezno redovito (jednom u 18 mjeseci) sudsko preispitivanje potrebe za daljnjim tretmanom i smještajem.

Navedena mjera koja je predmet uređenja ovoga zakonskog prijedloga po svojoj je prirodi zaštitna i terapijska mjera utemeljena na trenutnoj procjeni opasnosti i osobnih obilježja osobe u trenutku donošenja odluke, a ne na kažnjavanju za već izdržano djelo. Ujedno, mjera uređena ovim zakonskim prijedlogom opravdana je, razumna i nužna za postizanje zaštite svih građana od vrlo velike i konkretne opasnosti za ponovnim počinjenjem kaznenog djela kojim se ugrožava život, tijelo ili osobne slobode i spolni integritet druge osobe.

Donošenjem ovoga zakona uspostavio bi se dosad nepostojeći pravni mehanizam za postupanje s osobama koje i nakon izdržane kazne predstavljaju visok rizik za sigurnost građana. Time bi se ojačala zaštita svih građana te povjerenje javnosti u sposobnost sustava da odgovori na najteže slučajeve.

Uspostavom ustanove za tretman i smještaj koja slijedi konvencijske standarde (terapijsko okruženje fizički i sadržajno odvojeno od zatvorskog sustava, individualni planovi tretmana, multidisciplinarni stručni tim, redovito sudsko preispitivanje svakih 18 mjeseci, jamstvo prava korisnika uključujući pravo na odvjetnika, uvid u plan tretmana, podnošenje pritužbi i poštovanje dostojanstva) Republika Hrvatska ispunjava pozitivne obveze iz članka 2. i članka 5. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Mjera je strogo razmjerna, vremenski ograničena trajanjem opasnosti te usmjerena rehabilitaciji i postupnom smanjenju rizika, a ne kažnjavanju. Time se izbjegavaju moguće povrede Konvencije, osigurava se pravna sigurnost i stvara učinkovit, human i konvencijski usklađen okvir za najrizičnije slučajeve.